

ikke godt ved at fatte, hvorledes det Hele hænger sammen: — den ene Oplosning kommer ovenpaa den anden, og Folket seer ikke, at der følger Noget derpaa. Det, som Folket fordrer, det er, at man tager fat paa Sager; hvoraf de have nogen virkelig Interesse, at deres materielle Interesser varetages, og at de Reformere, hvortil de trænge, gjenføres, men for saadanne tomme politiske Kampe have de tabt al Interesse. Thingets Oplosning er i og for sig ikke noget Godt; thi vi have haft Oplosninger flere end nok, og man kan slide paa dette Maskineri saalænge, indtil Maskineriet slides op. Det kan, som sagt, klinge ret smukt, at der skeer en Appel til Folket, men, naar Folket er fed af disse Appeller, naar Folket har tabt Interessen derfor, saa have ogsaa Appellerne tabt deres egentlige Betydning. Endvidere maa jeg spørge: er dette hele Værk, Forsatningsudkastet, en Sag, som passer til at være Thema paa en Valgtribune? (Ja) Troe de Herrer, at de enkelte Bølgere saaledes kunne sætte sig ind i denne hele Sag og dens Detail; at de kunne have nogen bestemt Mening derom, troe De, at De kunne gaae hjem og spørge Bølgterne, om de synes om § 45 eller om den og den Paragraph? Det troer jeg virkelig ikke. Der er, som bemærket af Rigsdagsmanden for Svendborg Amts 3die Valgkreds (Bloug), egentlig kun een Gjenstand, hvorover man kan kaste sig, det er Repræsentationspørgsmaalet, og jeg vilde ogsaa være ganske rolig, hvis det er den Basis, hvorpaa Kampen skal føres, forsaavidt det var muligt at fremstille denne Sag ganske reen og klar, saaledes som den hænger sammen, men jeg forudsæer ogsaa, at dette vil have sine store Banfæligheder, jeg forudsæer, hvor let den Sag kan forvansktes, og hvor let saaledes det Billede, som Folket faaer af Forsatningsagen i det Hele, kan blive forfalsket. Men endvidere, naar nu Rigsdagen, efterat være bleven opløst, skulde komme til det Resultat, atter at forkaste Udkastet, hvad da? Ja, siger man, man følger alligevel den lige Vej, seer hverken til Høire eller til Venstre, og, naar det er blevet Ens Overbeviisning, at Forsatningsudkastet ikke duer, saa siger man Nei dertil — jeg har Mod til at sige Nei

dertil og strømmes ikke ved: Trudsel om, at der ikke er Mænd tilstede, som ville overtage Statsstyrelsen. Der er noget Tillokkende i at raabe til Folk, om de have Mod, men det kommer ganske vist ikke alene an paa Mod, det kommer tillige an paa at være klog, og det kan ikke trøste mig, at man siger om mig, at jeg har havt Mod, naar man tillige vidner om mig, at jeg har handlet uklogt. Ja, siger man, jeg vil hellere have, at Andre skulle bagbinde mig, end at jeg selv bagbinde mig, naar jeg endelig skal bagbinde mig; det er en Smags Sag, men det er ikke noget Argument. Hvad der vil komme, naar Forsatningsudkastet forkastes, er for mig, som for alle Andre, uvidt, men jeg maa i saa Henseende slutte mig til, hvad der er udtalt af Andre, nemlig, at det, der ligger bagved, er for mig Absolutismen, og dertil vil jeg sige, at det ikke er den Absolutisme, som vi have kjendt under Frederik den 6te og Christian den 8de, men det er en ganske anden Art af Absolutisme. Skulle vi bedømme dette Udkast, saa kunne vi heller ikke undgaae at sammenligne det med Forordningen af 26de Juli 1854, og, naar man gjør det, saa mener jeg dog, at det maa være aabenbart for Enhver, at her er et stort Fremskridt; og, seer jeg hen ikke alene til Forordningen af 26de Juli 1854, men til de Kampe i det Hele, som ere førte siden 1848, deels med Sværdet og deels paa anden Maade, og vi nu staae her og skulle gjøre det sidste Skridt, hvorved vort Forsatningsværk endes — og det ikke glemmes, hvilke Banfæligheder vi have havt at overvinde, hvilke Farer der have truet os baade paa den ene og den anden Maade —, da troer jeg, at det maa erkjendes, at vi dog, nu til Slutningen, ere slupne nogenlunde vel derfra: Ja, siger man, vi bør dog see at slippe bedre derfra; men er der da Noget, der kan aabne Udsigt til, at vi ad anden Vej kunne komme til et bedre Resultat? Ja, saa følge vi ham. Men, naar der kommer En og siger til mig: „Du er paa en gal Vej, min Ven, vend om,“ saa spørger jeg ham naturligtvis: hvor er da den rette Vej? og, naar han saa ikke kan vise mig, hvor den rette Vej er, saa fortsætter jeg paa den Vej, hvorpaa jeg er, og den Mand, som